

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z powództwa Bank Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko P. M.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2024 r.,
wniosku P.M. o zbadanie spełnienia przez sędziego SSO X.Y. wymogów
niezawisłości i bezstronności w sprawie VI Ca 696/23

**przekazuje wniosek do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
Zielonej Górze.**

UZASADNIENIE

Pismem z 18 września 2023 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze na podstawie art. 42a § 5 zdanie trzecie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 217 ze zm., dalej: „p.u.s.p.”) zawiadomił P. M., że sprawa VI Ca 696/23 zostanie rozpoznana przez sędziego sądu okręgowego M.W. (data doręczenia skarżącemu: 5 października 2023 r.).

W dniu 12 października 2023 r. P. M. wniósł osobiście do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze o „badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszącym jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu” (pisownia oryginalna).

Postanowieniem z 23 października 2023 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze przedstawił wniosek P. M. Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (k. 263 akt VI Ca 696/23).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek należało przekazać Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze.

Ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 r. poz. 1259), z dniem 15 lipca 2022 r. dodano do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych przepisy art. 42a § 3-14 regulujące instytucję tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Postępowanie z wniosku o badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności zostało ukształtowane jako postępowanie incydentalne. Jego funkcją jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego, z powołaniem się na okoliczności towarzyszące jego powołaniu oraz postępowania sędziego po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Przedmiotowy wniosek może dotyczyć wyłącznie sędziego wyznaczonego do składu sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji lub apelację, z wyłączeniem spraw, w których termin do ich rozpoznania i wydania orzeczenia jest nie dłuższy niż miesiąc od dnia złożenia pisma procesowego wszczynającego postępowanie w sprawie (art. 42a § 4 p.u.s.p.). Zasadą jest, że wniosek o zbadanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego rozpoznawany jest w trybie jednoinstancyjnym przez sąd powszechny. Dopiero uwzględnienie takiego wniosku, otwiera sędziemu, którego wniosek dotyczy, możliwość zainicjowania postępowania przed Sądem Najwyższym i złożenie wniosku o ponowne rozpoznanie (art. 42a § 13 p.u.s.p.).

W niniejszej sprawie, treść wniosku P. M. nie pozostawia wątpliwości, że pozwany wnosi o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności w trybie

art. 42a § 3 p.u.s.p. wobec sędziego wyznaczonego do rozpoznania apelacji. Potwierdzają to również okoliczności sprawy, bowiem przedmiotowy wniosek został złożony w ustawowym terminie liczonym od dnia doręczenia zawiadomienia o składzie wyznaczonym do rozpoznania apelacji.

Jednocześnie, analizując wymagania, jakie powinien spełniać wniosek o badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności stwierdzić trzeba, że przedmiotowy wniosek: pochodzi od strony postępowania (art. 42a § 6 p.u.s.p.); został złożony z zachowaniem terminu 7-dniowego (art. 42a § 5 p.u.s.p.); czyni zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego (art. 42a § 7 p.u.s.p.); zawiera żądanie badania spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu (art. 42a § 7 pkt 1 p.u.s.p.), ale nie wskazuje okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 42a § 7 pkt 2 p.u.s.p.). Uzasadnienie co do okoliczności uzasadniających żądanie jest kontrykcyjnym elementem wniosku o badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności. W przypadku, gdy wniosek, który nie spełnia wymagań wynikających z art. 42a § 7 p.u.s.p. – stosownie do art. 42a § 8 p.u.s.p. podlega on odrzuceniu.

Sąd Najwyższy nie może zastępować innych sądów w zakresie wykonywania kompetencji dla nich zastrzeżonych. Z uwagi na to, że wniosek P. M. nie podlega kognicji Sądu Najwyższego, konieczne jest przekazanie go do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze, jako sądowi właściwemu rzeczowo.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 200 § 1⁴ k.p.c. w związku z art. 52 § 1 k.p.c. i art. 42a § 14 pkt 1 p.u.s.p. orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

